

jerne ville ikke blive saa hyppige. Men jeg troer rigtignok ikke, at denne Udjævning er skeet i tilfrækkeligt Maal, og jeg troer, man burde være gaaet et lille Skridt videre. Dersom man f. Ex. havde sat de høieste Embeder til en Indtægt af 450 Edr. Byg og de laveste til en Indtægt af 250 Edr. Byg, saa vilde man derved have indvundet en Besparelse af vel endog godt og vel 50,000 Rd. — det er efter en flygtig Beregning, jeg er kommen til dette Resultat —, og Embederne vilde derved være komne hinanden saameget nærmere, at der var mindre Grund for den Præst, der var paa en lavere Lønning — naar Forholdet imellem Præst og Menighed ellers var, som det bør være — til at søge til et noget høiere lønnet Embede, især dersom man anvendte Noget af de 50,000 Rd. til Lønningstillæg til de Præster, der vare paa en lavere Lønning. Naar man kunde faae Sagen ordnet derhen, saa troer jeg, at der vilde være naaet et ikke saa lille Fremskridt ved denne Lov. Et andet Fremskridt er, at Offeret er blevet afflasket som tvungent. Jeg havde forefæstet helst seet, at man havde afflasket alt Offer, men den foreslaaede Bestemmelse er dog et Fremskridt, man maa være meget glad over, da nu Offeret kan afflaskes der, hvor man vil afflasse det. See vi hen til Lønningernes Størrelse, saa vilde, hvad jeg omtalte som den laveste Løn, 250 Edr. Byg efter Capitelstarten for de i Forslaget opstillede Markrækker beløbe sig til omtrent 1125 Rd. Kommer dertil det uvisse Offer, som jeg i et saadant lille Embede vil anslaae til 2—300 Rd., vil den hele Løn for en Præst i Landets mindste Embeder kunne blive 13—1400 Rd. En Præst paa høieste Lønning vil i Bygløn kunne faae 2025 Rd., og ansætter man hans Offer til 4—500 Rd., vil det hele blive 24—2500 Rd., og dette maa dog vistnok antages for en meget passende Løn for en Landsbypræst — og Andre er der jo ikke her Tale om — især naar der hertil kommer fri Bolig og Have. I andre Henseender derimod forekommer det mig, at Lovforslaget er et Tilbagekridt, og dette gjælder navnlig den anden Deel af Lovforslaget, hvorefter der skal oprettes en kirkelig Pensions- og Hjælpe-

fond. I denne Henseende kan jeg ikke gaae med Lovforslaget. Det forekommer mig at være et Tilbagekridt i en dobbelt Henseende, nemlig deels fordi allerede en Deel af Kirkeindtægterne er inddragen i Statskassen, nemlig Bispeindtægterne, og disse efter Lovforslaget igjen skulle gaae ud af Statskassen og henlægges til denne Fond, og deels fordi man ved at henlægge det Overskydende af de Lønninger, som for nærværende Tid ere tillagte Præsterne, til en saadan Hjælpefond saa at sige slaaer fast, at det er Kirkens egne Capitaler, som ikke kunne røres i andre Henseender end i kirkelige Diemed. Dette forekommer mig at være temmelig store Tilbagekridt, idet det er flere Hundrede Aar siden, at der eksisterede slige kirkelige Eiendomme. Vil man nu hertil sige, at Statskassen dog ikke vinder Noget ved, at det Overskydende af Embederne indbetales i denne; saa kan dette jo være meget muligt; men man har dog i saa Tilfælde en anderledes Magt over det muligen Overskydende. Dertil kommer, at, forsaavidt Fonden ikke strækker til, ikke bliver istand til at opfylde sine Forpligtelser, hvor vil man saa tye hen? Vil man saa ikke tye hen til Statskassen? Dette forekommer mig klart, og Følgen er altsaa, at man ved ikke at henlægge disse overskydende Indtægter til Statskassen, vil paalægge Statskassen en Forpligtelse uden at give den nogen tilsvarende Rettighed. Dette kan jeg ikke godt være med til. — Med Hensyn til Præstegaardene er jeg med den meget ærede sidste Taler (E. Larsen) fuldstændig enig i, at de ere for store. Det Udtryk, som bruges i Lovforslaget, at Præstegaardene skulle være af en almindelig Bondegaards Størrelse, forekommer mig at være saa vagt, at der egentlig slet ikke bestemmes Noget derved, thi paa sine Steder er en almindelig Bondegaard af 2—3, paa andre af 10—11 Edr. Hartkorn, Noget, der jo er vel bekjendt for Enhver, der kjenner Forholdene omkring i Landet. Vist er det ogsaa, som den ærede foregaaende Taler ligeledes fremhævede, at Præsterne ikke have det Udbytte af deres store Præstegaarde, som vilde kunne have af dem, saasnart de kom i Privatmænds Eie, og paa mange Steder ere de endogsaa ligefrem en Byrde for vedkommende Præst. Af